

projekt z dnia 4 stycznia 2017 r.

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 2017 r.

w sprawie wykonywania niektórych czynności przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej oraz współpracy Służby Celno-Skarbowej z Policją i Strażą Graniczną

Na podstawie art. 135 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) sposób wykonywania przez funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, czynności zatrzymywania i przeszukiwania osób, zatrzymywania rzeczy oraz przeszukiwania lokali mieszkalnych, pomieszczeń i innych miejsc, bagażu, ładunku i środków przewozowych w trybie i przypadkach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749 i 1948);
- 2) sposób doprowadzania osób zatrzymanych do jednostek Policji lub Straży Granicznej;
- 3) tryb i zakres współpracy Służby Celno-Skarbowej z Policją i Strażą Graniczną.

§ 2. 1. Funkcjonariusz, przystępując do wykonywania czynności służbowych związanych z realizacją uprawnień, o których mowa w § 1 pkt 1, podaje:

- 1) stopień służbowy, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych;
- 2) podstawę prawną i przyczyny podjęcia czynności.

2. Funkcjonariusz nieumundurowany przy wykonywaniu czynności, o których mowa w § 1 pkt 1, okazuje również legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto czynności, umożliwia odnotowanie danych w niej zawartych.

3. Po wykonaniu czynności, o których mowa w § 1 pkt 1, funkcjonariusz ustnie informuje osobę, wobec której czynności te podjęto, o prawie złożenia zażalenia na sposób przeprowadzenia tych czynności do prokuratora właściwego ze względu na miejsce ich przeprowadzenia.

§ 3. Jeżeli w trakcie wykonywania czynności, o których mowa w § 1 pkt 1, zostaną ujawnione przedmioty stwarzające niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, funkcjonariusz, w granicach dostępnych środków, niezwłocznie podejmuje czynności ochronne, a w szczególności zabezpiecza niebezpieczne przedmioty i miejsce zagrożone przed dostępem osób postronnych oraz powiadamia dyżurnego w urzędzie celno-skarbowym właściwym ze względu na miejsce zdarzenia o konieczności podjęcia działań usuwających to niebezpieczeństwo.

Rozdział 2

Legitymowanie osób

§ 4. 1. Funkcjonariusz ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) dokumentu paszportowego;
- 3) dokumentu podróży;
- 4) innego dokumentu zawierającego fotografię oraz oznaczenie serii, numer, datę wydania, datę ważności oraz nazwę organu wydającego.

2. W przypadku gdy nie można ustalić tożsamości osoby legitymowanej na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, tożsamość tej osoby ustala się na podstawie:

- 1) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona w sposób, o którym mowa w ust. 1 lub w pkt 2;
- 2) oświadczenia osoby, która jest funkcjonariuszowi znana osobiście.

§ 5. Funkcjonariusz może odstąpić od legitymowania osoby, która jest mu znana osobiście.

§ 6. W przypadku gdy funkcjonariusz legitymuje osoby znajdujące się w pojeździe, gdy uzasadniają to względy bezpieczeństwa, może zażądać opuszczenia pojazdu przez te osoby.

§ 7. W przypadku gdy osoba legitymowana okaże dokumenty potwierdzające korzystanie z immunitetu, dalsze czynności służbowe z udziałem tej osoby mogą być wykonywane jedynie za jej zgodą.

§ 8. 1. Funkcjonariusz odnotowuje dane dotyczące tożsamości osoby legitymowanej oraz czasu, miejsca i przyczyny legitymowania w notatce służbowej, jeżeli jest możliwe ich ustalenie .

2. Notatka służbowa, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) datę, czas i miejsce legitymowania;
- 2) następujące dane dotyczące osoby legitymowanej:
 - a) imię (imiona) i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu,
 - b) numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL - datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe,
 - c) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu, w przypadku gdy na jego podstawie ustalono tożsamość osoby legitymowanej;
- 3) dane osoby, o której mowa w § 4 ust. 2.

Rozdział 3

Zatrzymywanie osób

§ 9. 1. Funkcjonariusz podczas zatrzymywania osoby:

- 1) informuje ją o zatrzymaniu i jego przyczynach oraz o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 2) wykonuje czynności, o których mowa w § 2 ust. 1 albo 2;
- 3) sprawdza, czy osoba zatrzymana posiada przy sobie:
 - a) broń lub inne niebezpieczne przedmioty,
 - b) przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi,
 - c) przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego,
 - d) urządzenia telekomunikacyjne.
- 4) odbiera przedmioty, o których mowa w pkt 3;
- 5) ustala tożsamość osoby zatrzymanej.

2. W przypadku zatrzymywania osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że może posiadać broń lub inne niebezpieczne przedmioty, funkcjonariusz, przystępując do zatrzymania, poprzedza okrzykiem „Służba Celno-Skarbowa” wykonywanie czynności wymienionych w ust. 1, natomiast czynność, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wykonuje po ustaleniu tożsamości osoby zatrzymanej.

3. W razie powzięcia wiadomości, że osoba zatrzymana jest żołnierzem w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariusz powiadamia właściwy organ wojskowy.

§ 10. 1. Po zatrzymaniu osoby funkcjonariusz niezwłocznie:

- 1) poucza osobę zatrzymaną o prawie do:
 - a) wniesienia, w terminie 7 dni od dnia zatrzymania, zażalenia na zatrzymanie do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zatrzymania lub prowadzenia postępowania,
 - b) wniesienia, w terminie 7 dni od dnia zatrzymania, zażalenia na sposób przeprowadzenia zatrzymania do prokuratora właściwego ze względu na miejsce zatrzymania,
 - c) zawiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej, pracodawcy, uczelni lub szkoły,
 - d) zawiadomienia o zatrzymaniu zarządzającego przedsiębiorstwem, jeżeli osoba zatrzymana jest przedsiębiorcą lub niebędącym pracownikiem członkiem organu zarządzającego przedsiębiorcy,
 - e) nawiązania, w dostępnej formie, kontaktu z adwokatem lub radcą prawnym, a także bezpośrednio z nim rozmowy w obecności funkcjonariusza,
 - f) nawiązania, w dostępnej formie, kontaktu z właściwym urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym, jeżeli osoba zatrzymana jest cudzoziemcem;
- 2) wysłuchuje osobę zatrzymaną na okoliczność zatrzymania;
- 3) sporządza protokół zatrzymania osoby;
- 4) doręcza osobie zatrzymanej kopię protokołu zatrzymania, za potwierdzeniem odbioru;
- 5) podejmuje czynności mające na celu realizację praw, o których mowa w pkt 1 lit. c-f, na żądanie osoby zatrzymanej;
- 6) powiadamia o zatrzymaniu właściwego miejscowo prokuratora.

§ 11. 1. Jeżeli zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest ona pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo z innych powodów ma zakłóconą świadomość to poddaje się ją niezwłocznie badaniu lekarskiemu.

2. Czynności określone w § 10 ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5 wykonuje się po ustaniu przyczyn zakłócających świadomość osoby zatrzymanej.

Rozdział 4

Przeszukiwanie osób, lokali mieszkalnych, pomieszczeń i innych miejsc, bagażu, ładunku, środków przewozowych oraz zatrzymywanie rzeczy

§ 12. 1. Funkcjonariusz dokonujący przeszukania osób, lokali mieszkalnych, pomieszczeń i innych miejsc, bagażu, ładunku, środków przewozowych, zwanego dalej „przeszukiwaniem”, okazuje postanowienie sądu lub prokuratora.

2. W przypadkach niecierpiących zwłoki, gdy postanowienie sądu lub prokuratora nie zostało wydane, funkcjonariusz, przed przystąpieniem do przeszukania okazuje nakaz właściwego naczelnika urzędu celno-skarbowego lub legitymację służbową.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, naczelnik urzędu celno-skarbowego zwraca się niezwłocznie do sądu lub prokuratora o zatwierdzenie przeszukania.

§ 13. Przystępując do przeszukania, funkcjonariusz w kolejności:

- 1) wykonuje czynności, o których mowa w § 2 ust. 1 albo 2;
- 2) okazuje osobie, u której ma nastąpić przeszukanie, dokument, na podstawie którego przystępuje do przeszukania;
- 3) informuje osobę, u której ma nastąpić przeszukanie, o celu czynności oraz o obowiązku podporządkowania się wydanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 4) wzywa osobę, u której ma nastąpić przeszukanie, do wskazania miejsca, w którym znajduje się osoba podejrzana o popełnienie przestępstwa, wykroczenia, przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, lub do wydania poszukiwanych przedmiotów;
- 5) poucza osobę, u której ma nastąpić przeszukanie, o przysługującym jej prawie do:
 - a) obecności podczas przeszukania,
 - b) wskazania osoby, która może być obecna przy przeszukaniu,
 - c) złożenia wniosku o doręczenie jej postanowienia sądu lub prokuratora w przedmiocie zatwierdzenia przeszukania;
- 6) ustala, w razie konieczności, tożsamość osób znajdujących się w pomieszczeniu, w którym ma nastąpić przeszukanie, w sposób określony w § 4 ust. 1 albo 2.

§ 14. W przypadku braku możliwości swobodnego wejścia do pomieszczenia, w którym ma nastąpić przeszukanie, funkcjonariusz może wykonać tę czynność, pokonując

przeszkodę, nawet gdyby mogło to spowodować uszkodzenie mienia, jednakże bez wyrządzania nadmiernej szkody. Usunięcie tej przeszkody nie może zagrażać bezpieczeństwu uczestników przeszukania i osób postronnych.

§ 15. 1. Przeszukanie bagażu, ładunku, środków przewozowych odbywa się w obecności ich posiadacza lub właściciela, przewoźnika, spedytora albo ich przedstawiciela.

2. W przypadku braku możliwości zapewnienia natychmiastowej obecności osób, o których mowa w ust. 1, funkcjonariusz może wykonać przeszukanie bagażu, ładunku, środków przewozowych bez ich obecności, gdy z posiadanych informacji wynika, że zwłoka może spowodować zagrożenie życia, zdrowia ludzkiego lub mienia lub że istnieje uzasadniona obawa zniszczenia bądź utracenia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub które podlegają zajęciu w sprawie o przestępstwo, wykroczenie, przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.

§ 16. Z czynności przeszukania lub zatrzymania rzeczy funkcjonariusz sporządza protokół.

§ 17. Funkcjonariusz, który ujawnił rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie o przestępstwo, wykroczenie, przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, którego ściganie należy do zadań Krajowej Administracji Skarbowej, lub podlegające zajęciu w takim postępowaniu, zatrzymuje te rzeczy za pokwitowaniem, a jeżeli ujawnił rzeczy mogące stanowić dowód w sprawie o przestępstwo, wykroczenie, przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, podlegające zajęciu w postępowaniu, którego ściganie nie należy do zadań Krajowej Administracji Skarbowej, niezwłocznie powiadamia o tym Policję lub inny właściwy organ.

Rozdział 5

Zatrzymywanie pojazdów

§ 18. 1. Funkcjonariusz, w warunkach dostatecznej widoczności, podaje sygnały tarczą do zatrzymywania pojazdów lub ręką, a w warunkach niedostatecznej widoczności - latarką ze światłem czerwonym albo tarczą do zatrzymywania pojazdów ze światłem odblaskowym lub światłem czerwonym.

2. Funkcjonariusz jadący oznakowanym pojazdem służbowym Krajowej Administracji Skarbowej może podawać kierującemu pojazdem polecenia do określonego zachowania się za pomocą urządzeń nagłaśniających, sygnalizacyjnych lub świetlnych.

3. Dla zwrócenia uwagi na podawane sygnały lub polecenia funkcjonariusz może używać sygnałów dźwiękowych lub gwizdka.

4. Polecenie do zatrzymania pojazdu podaje się z dostatecznej odległości, w sposób zapewniający jego dostrzeżenie przez kierującego pojazdem oraz bezpieczne zatrzymanie w miejscu wskazanym przez funkcjonariusza. Miejsce zatrzymania pojazdu może być wyznaczone przez ustawienie znaku „stój - kontrola Służby Celno-Skarbowej”.

5. Pojazd powinien być zatrzymany w miejscu, gdzie nie utrudnia to ruchu i nie zagraża bezpieczeństwu.

6. W celu dojazdu do miejsca, o którym mowa w ust. 5, funkcjonariusz może wydać kontrolowanemu uczestnikowi ruchu polecenie jazdy za oznakowanym pojazdem służbowym Krajowej Administracji Skarbowej.

7. Przepisu ust. 5 nie stosuje się w razie konieczności zatrzymania pojazdu w wyniku prowadzonych działań pościgowych.

8. W czasie zatrzymania oznakowany pojazd służbowy Krajowej Administracji Skarbowej powinien być, w miarę możliwości, ustawiony za zatrzymanym pojazdem.

9. W przypadku zatrzymania pojazdu w miejscu, gdzie jest to zabronione, kierujący pojazdem służbowym Krajowej Administracji Skarbowej przed przystąpieniem do kontroli włącza niebieskie światło błyskowe.

§ 19. 1. Funkcjonariusz, po zatrzymaniu pojazdu wykonuje czynności, o których mowa w § 2 ust. 1.

2. Przystępując do czynności kontrolnych, funkcjonariusz może wydać polecenie unieruchomienia silnika pojazdu, a także opuszczenia pojazdu.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie zatrzymania pojazdu:

- 1) w wyniku prowadzonych działań pościgowych;
- 2) co do którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że pochodzi z przestępstwa;
- 3) jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, że znajdują się w nim towary pochodzące z przestępstwa lub osoby, które popełniły przestępstwo.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, funkcjonariusz nakazuje kierującemu pojazdem lub pasażerowi pojazdu opuścić pojazd, stanąć w rozkroku i oprzeć ręce na dachu (boku) pojazdu lub położyć się w obrębie pasa drogowego twarzą do ziemi.

§ 20. 1. Funkcjonariusz, po zatrzymaniu pojazdu, przystępuje do badania znajdujących się w pojeździe towarów poprzez kontrolę lub pobranie próbek.

2. W czasie badania towarów funkcjonariusz sprawdza zgodność towaru znajdującego się w pojeździe z dokumentami przewozowymi lub innymi dokumentami związanymi z towarem.

3. Funkcjonariusz zabezpiecza pobraną próbkę towaru w sposób zapobiegający jej utracie, zniszczeniu oraz zmianie. Stosowane do przechowywania próbek towaru opakowania zabezpiecza się w sposób uniemożliwiający otwarcie opakowania bez naruszenia zabezpieczenia.

§ 21. Z czynności zatrzymania pojazdu funkcjonariusz sporządza protokół.

Rozdział 6

Doprowadzanie osób zatrzymanych

§ 22. Doprowadzenie osoby zatrzymanej, o którym mowa w art. 134 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947), zwane dalej „doprowadzeniem”, nie może być wykonywane z narażeniem życia lub zdrowia uczestników doprowadzenia lub osób postronnych.

§ 23. 1. Doprowadzenie wykonują funkcjonariusze, którzy dokonali zatrzymania, lub funkcjonariusze, którzy zostali wyznaczeni przez kierownika urzędu celno-skarbowego lub osobę przez niego upoważnioną.

2. Doprowadzeniem kieruje funkcjonariusz odpowiedzialny za przebieg i sposób wykonania doprowadzenia, wskazany przez kierownika urzędu celno-skarbowego lub osobę przez niego upoważnioną spośród funkcjonariuszy realizujących doprowadzenie, zwany dalej „dowódcą”.

3. Doprowadzenie wykonują funkcjonariusze, którzy odbyli szkolenie w tym zakresie, w liczbie koniecznej do zapewnienia bezpieczeństwa uczestników doprowadzenia i osób postronnych oraz uniemożliwienia ucieczki osoby doprowadzanej.

§ 24. Przed rozpoczęciem doprowadzenia dowódca sprawdza, czy osoba doprowadzana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty, oraz w oparciu o posiadane informacje ustala, czy wobec tej osoby zachodzą okoliczności mogące mieć wpływ na przebieg doprowadzenia.

§ 25. 1. Doprowadzenie wykonuje się z użyciem pojazdów służbowych Krajowej Administracji Skarbowej lub pieszo.

2. Jeżeli zachodzą okoliczności uniemożliwiające doprowadzenie pojazdem służbowym Krajowej Administracji Skarbowej, doprowadzenie może być wykonane z użyciem środka publicznego transportu zbiorowego, z wyłączeniem komunikacji miejskiej.

§ 26. 1. Osobę doprowadzaną służbowym samochodem osobowym umieszcza się na tylnym siedzeniu, między funkcjonariuszami, w sposób uniemożliwiający odebranie funkcjonariuszom broni palnej.

2. Osobę doprowadzaną autobusem umieszcza się na siedzeniach najbardziej oddalonych od drzwi, przy oknach. Funkcjonariusze zajmują siedzenia znajdujące się obok siedzenia zajmowanego przez tę osobę, w sposób uniemożliwiający odebranie funkcjonariuszom broni palnej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, jeżeli doprowadzane są dwie osoby, można umieścić je na siedzeniach znajdujących się obok siebie. Funkcjonariusze zajmują siedzenia znajdujące się obok lub bezpośrednio za siedzeniami zajmowanymi przez te osoby.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, dowódca zajmuje miejsce znajdujące się obok lub bezpośrednio za siedzeniami zajmowanymi przez funkcjonariuszy.

5. Osobę doprowadzaną pociągiem umieszcza się tyłem do kierunku jazdy, między funkcjonariuszami, w sposób uniemożliwiający odebranie funkcjonariuszom broni palnej.

6. Jeżeli doprowadzenie następuje innym pojazdem służbowym niż określony w ust. 1, przepisy ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

§ 27. Dowódca od chwili rozpoczęcia doprowadzenia odpowiada za przebieg i sposób wykonania doprowadzenia oraz bezpieczeństwo uczestników doprowadzenia i osób postronnych, w szczególności:

- 1) poleca funkcjonariuszom sprawdzenie, czy osoba doprowadzana posiada przy sobie broń lub inne niebezpieczne przedmioty, jeżeli okoliczności wskazują na możliwość wejścia w ich posiadanie, a w przypadku posiadania broni lub takich przedmiotów - ich odebranie;
- 2) sprawdza, czy wyposażenie i uzbrojenie funkcjonariuszy, w tym środki łączności, środki przymusu bezpośredniego, broń palna, opatrunki osobiste i środki ochronne przed zakażeniem chorobami zakaźnymi są odpowiednie do mogących zaistnieć zagrożeń;
- 3) informuje bezpośredniego przełożonego o każdorazowej sytuacji mogącej mieć wpływ na bezpieczeństwo uczestników doprowadzenia lub osób postronnych;
- 4) przechowuje dokumenty oraz rzeczy osobistego użytku osoby doprowadzanej;

- 5) dopełnia formalności związanych z przekazaniem osoby doprowadzanej;
- 6) dokumentuje przebieg doprowadzenia w notatce urzędowej.

§ 28. Podczas doprowadzenia funkcjonariusze w szczególności:

- 1) obserwują zachowanie osoby doprowadzanej;
- 2) uniemożliwiają kontaktowanie się osób doprowadzanych między sobą oraz z innymi osobami;
- 3) nie udzielają informacji o osobie doprowadzanej osobom postronnym;
- 4) nie prowadzą rozmów z osobą doprowadzaną;
- 5) nie pozostawiają osoby doprowadzanej bez nadzoru lub pod nadzorem innych osób;
- 6) nie zdejmują osobie doprowadzanej kajdanek lub prowadnic bez zgody dowódcy.

§ 29. W przypadku ucieczki osoby doprowadzanej dowódca zarządza umieszczenie innych osób doprowadzanych w miejscu uniemożliwiającym ucieczkę oraz niezwłocznie informuje najbliższą jednostkę Policji lub Straży Granicznej o ucieczce.

§ 30. W przypadku gdy osoby doprowadzane są poddawane badaniu lekarskiemu, dowódca zapewnia warunki uniemożliwiające im ucieczkę z miejsca prowadzenia badań.

§ 31. 1. Po doprowadzeniu do najbliższej jednostki Policji lub Straży Granicznej osobę doprowadzaną przekazuje się wraz z:

- 1) zabezpieczonymi rzeczami osobistego użytku;
- 2) kopią protokołu zatrzymania;
- 3) kopią zarządzenia prokuratora o zatrzymaniu osoby, jeżeli było wydane;
- 4) kopią nakazu organu Krajowej Administracji Skarbowej o zatrzymaniu osoby, jeżeli był wydany;
- 5) kopią zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego brak przeciwwskazań medycznych do zatrzymania, jeżeli było wydane.

2. Przekazanie osoby doprowadzanej następuje na podstawie protokołu sporządzonego przez funkcjonariuszy w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, odpowiednio dla funkcjonariuszy przekazujących osobę doprowadzaną i funkcjonariusza Policji lub Straży Granicznej przyjmującego tę osobę.

3. Protokół przekazania, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) datę i godzinę przekazania osoby doprowadzanej;
- 2) nazwę jednostki Policji albo Straży Granicznej;

- 3) imię, nazwisko i stopień służbowy funkcjonariuszy przekazujących osobę doprowadzaną;
- 4) imię i nazwisko osoby doprowadzanej, a w razie niemożności ustalenia tożsamości - jej rysopis;
- 5) imię, nazwisko i stopień służbowy funkcjonariusza przyjmującego;
- 6) datę i godzinę oraz miejsce zatrzymania osoby doprowadzanej;
- 7) wykaz rzeczy oraz dokumentów przekazywanych wraz z osobą doprowadzaną;
- 8) informację dotyczącą okoliczności powstania widocznych obrażeń ciała - w przypadku doprowadzenia osoby posiadającej takie obrażenia;
- 9) dodatkowe informacje dotyczące przekazania;
- 10) podpisy dowódcy i funkcjonariusza przyjmującego.

Rozdział 7

Współpraca Służby Celno-Skarbowej z Policją i Strażą Graniczną

§ 32. Współpraca Służby Celno-Skarbowej z Policją i Strażą Graniczną, zwana dalej „współpracą”, jest prowadzona w związku z wykonywanymi przez funkcjonariuszy czynnościami, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, w zakresie:

- 1) ustalania danych osobowych osoby zatrzymanej;
- 2) ustalania danych dotyczących zatrzymanych rzeczy;
- 3) przekazywania informacji niezbędnych do wykonywania czynności określonych w § 1 pkt 1 i 2, w zakresie i trybie określonym odrębnymi przepisami;
- 4) zapewnienia wzajemnego bezpieczeństwa oraz skuteczności podczas wykonywanych zadań;
- 5) pościgu za osobą zatrzymaną;
- 6) organizowania wspólnych przedsięwzięć szkoleniowych;
- 7) wzajemnego udostępniania - podczas współdziałania, szkoleń i ćwiczeń - sprzętu i urządzeń wraz z obsługą.

§ 33. Współpraca jest podejmowana na pisemny wniosek organu Krajowej Administracji Skarbowej albo odpowiednio Policji lub Straży Granicznej. W przypadkach niecierpiących zwłoki współpraca może być podjęta na wniosek ustny potwierdzony niezwłocznie w formie pisemnej.

§ 34. W przypadku dokonania zatrzymania w znacznej odległości od siedziby jednostki organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej, Policja lub Straż Graniczna udostępnia

funkcjonariuszom Służby Celno-Skarbowej, w miarę posiadanych możliwości, pomieszczenia i tereny służbowe, środki łączności, środki transportu oraz sprzęt biurowy i informatyczny.

§ 35. W przypadku gdy wobec osób zatrzymanych zachodzi podejrzenie, że mogą one dokonać zamachu na życie lub zdrowie własne, funkcjonariuszy lub innych osób, podjąć próbę ucieczki, albo w przypadku doprowadzenia osób zachowujących się agresywnie Policja oraz Straż Graniczna, w miarę posiadanych możliwości, na wniosek organu Krajowej Administracji Skarbowej, udziela pomocy przy wykonywaniu doprowadzenia, a w szczególności zapewnia przewóz osoby zatrzymanej samochodem specjalnym (więźniarką).

§ 36. W przypadkach uzasadnionych koniecznością dostosowania zakresu i trybu współpracy do szczególnych, indywidualnych uwarunkowań właściwe organy Krajowej Administracji Skarbowej, Policji i Straży Granicznej mogą zawierać porozumienia określające zakres niezbędnych dostosowań.

Rozdział 8

Przepis końcowy

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 2017 r.¹⁾

PREZES RADY MINISTRÓW

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Monika Studzińska

Zastępca Dyrektora

Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2010 r. w sprawie sposobu wykonywania niektórych czynności przez funkcjonariuszy celnych oraz trybu i zakresu współpracy Służby Celnej z Policją i Strażą Graniczną (Dz. U. poz. 1386) oraz w zakresie sposobu i trybu współpracy z Policją w zakresie wykonywanych czynności oraz wzorów dokumentów stosowanych w sprawach zatrzymania osoby - rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2011 r. w sprawie warunków, sposobu i szczegółowego trybu wykonywania niektórych czynności przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej, sposobu i trybu współpracy z Policją w zakresie wykonywanych czynności oraz wzorów dokumentów stosowanych w sprawach zatrzymania osoby i kontroli rodzaju paliwa używanego do napędu pojazdu mechanicznego (Dz. U. poz. 899), które tracą moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 256 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1948).

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu wykonywania niektórych czynności przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej oraz trybu i zakresu współpracy Służby Celno-Skarbowej z Policją i Strażą Graniczną stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 135 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947).

Projekt rozporządzenia w stosunku do rozporządzenia obowiązującego dotychczas zmienia nazewnictwo organów wykonujących czynności, o których mowa w art. 133 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 134 ust. 4 ww. ustawy. Przedmiotowa zmiana jest rezultatem powołania Krajowej Administracji Skarbowej, na podstawie ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej w miejsce obecnie funkcjonujących: Służby Celnej, administracji podatkowej i kontroli skarbowej.

W rozporządzeniu określony został sposób wykonywania przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, czynności zatrzymywania i przeszukiwania osób, zatrzymywania rzeczy oraz przeszukiwania lokali mieszkalnych, pomieszczeń i innych miejsc, bagażu, ładunku i środków przewozowych w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz sposób doprowadzania osoby zatrzymanej do jednostek Policji lub Straży Granicznej oraz tryb i zakres współpracy Służby Celno-Skarbowej z Policją i Strażą Graniczną.

Wydanie nowego rozporządzenia spowodowane jest zmianą brzmienia delegacji ustawowej dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia sposobu wykonywania czynności, o których mowa w art. 133 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz art. 134 ust. 4 ww. ustawy oraz trybu i zakresu współpracy Służby Celno-Skarbowej z Policją i Strażą Graniczną, uwzględniając potrzebę zapewnienia odpowiedniej skuteczności podejmowanych przez funkcjonariuszy czynności, a także potrzebę ochrony dóbr osobistych i praw majątkowych osoby, wobec której zostały podjęte.

W rozporządzeniu odstąpiono od określenia sposobu przeprowadzenia czynności, o których mowa w art. 133 ust. 1 pkt 3, dotyczących sposobu zatrzymywania osoby wskutek pościgu transgranicznego. Ta szczególna forma współpracy między państwami członkowskimi została określona w art. 20 Konwencji sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi, sporządzonej w Brukseli dnia 18 grudnia 1997 r. Stosownie do regulacji zawartych ww. artykule administracje celne podejmują współpracę transgraniczną, gdzie udzielają sobie

nawzajem pomocy pod warunkiem stosowania zasad wynikających z Konwencji. Należy jednocześnie zauważyć, iż zgodnie z treścią art. 20 ust. 8 ww. Konwencji państwo członkowskie może oświadczyć, że niniejszy artykuł nie wiąże go w całości albo w części. Podkreślenia, w tym miejscu wymaga, iż Rzeczpospolita Polska zgodnie z Oświadczeniem Rządowym z dnia 15 października 2007 r. w sprawie tymczasowego stosowania Konwencji sporządzonej na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie wzajemnej pomocy i współpracy między administracjami celnymi, sporządzonej w Brukseli dnia 18 grudnia 1997 r. (Dz. U. z 2008 r. poz. 32), przy składaniu dokumentu ratyfikacyjnego złożyła deklarację o poniższej treści: „Rzeczpospolita Polska oświadcza, że art. 20 niniejszej konwencji nie ma mocy obowiązującej względem Rzeczypospolitej Polskiej”.

Zmiana zakresu przedmiotowego delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia rozszerzyła uprawnienia funkcjonariuszy realizujących zadania określone ustawą o Krajowej Administracji Skarbowej, w stosunku do poprzednio obowiązujących przepisów. W art. 133 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy zwiększono zakres uprawnień funkcjonariuszy o katalog miejsc, w których mogą być dokonywane przeszukania, tj. o lokale mieszkalne i inne miejsca. Ponadto w treści delegacji ustawowej zwrot „środki transportu” zastąpiono zwrotem „środki przewozowe” oraz usunięto wyraz „statków”.

W niniejszym rozporządzeniu dokonano zmiany w uregulowaniu prawnym na podstawie, którego odbywa się doprowadzenie osoby zatrzymanej przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, zgodnie z art. 134 ust. 4 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

Ponadto dokonano zmiany katalogu osób, w obecności których dokonuje się przeszukania, uwzględniając brzmienie przepisów ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, które w delegacji ustawowej odnoszą się do przeszukania „środków przewozowych”. Przepisy poprzedniego rozporządzenia odnosiły się m. in. do przeszukania statku, dlatego użyto korelującego z nim terminu „agent morski”.

Rozszerzono katalog przedmiotów, które należy sprawdzić, czy osoba przeszukiwana posiada przy sobie, poprzez uwzględnienie przedmiotów mogących służyć do popełnienia przestępstwa, przestępstwa skarbowego, wykroczenia lub wykroczenia skarbowego oraz urządzenia telekomunikacyjne.

Zgodnie z treścią art. 220 § 1 Kodeksu postępowania karnego w projekcie rozporządzenia dodano przepis wskazujący na obligatoryjność przeprowadzania czynności przeszukania na podstawie postanowienia sądu lub prokuratora. Obecne brzmienie przepisu odnosi się

wyłącznie do przypadku niecierpiącej zwłoki, co pozostaje w sprzeczności z przepisami ustawy Kodeks postępowania karnego.

W projekcie rozporządzenia wskazano dyspozycję odnośnie sposobu postępowania wobec osoby zatrzymanej będącej pod wpływem środka odurzającego lub alkoholu albo o zakłóconej świadomości z innych powodów, poprzez zalecenie poddania takiej osoby badaniu lekarskiemu. Dotychczas uregulowano wyłącznie postępowanie zawężające się do czynności podejmowanych po ustaniu przedmiotowych przyczyn.

Ponadto dodano rozdział dotyczący sposobu postępowania podczas legitymowania osób w ramach wykonywania czynności uregulowanych w niniejszym rozporządzeniu. Obecnie czynność ustalania tożsamości osoby zatrzymanej nie była wyodrębniona w samodzielnej jednostce redakcyjnej. Jednakże z uwagi na istotny charakter zadania przyjęto formułę opisaną w zdaniu pierwszym.

Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2010 r. w sprawie sposobu wykonywania niektórych czynności przez funkcjonariuszy celnych oraz trybu i zakresu współpracy Służby Celnej z Policją i Strażą Graniczną (Dz. U. poz. 1386) oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2011 r. w sprawie warunków, sposobu i szczegółowego trybu wykonywania niektórych czynności przez inspektorów i pracowników kontroli skarbowej, sposobu i trybu współpracy z Policją w zakresie wykonywanych czynności oraz wzorów dokumentów stosowanych w sprawach zatrzymania osoby i kontroli rodzaju paliwa używanego do napędu pojazdu mechanicznego (Dz. U. poz. 899).

Termin wejścia w życie rozporządzenia, tj. 1 marca 2017 r. odpowiada terminowi wejścia w życie ustawy - *Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej* oraz ustawy *o Krajowej Administracji Skarbowej*. Proponowany termin wejścia w życie rozporządzenia nie narusza zasady demokratycznego państwa prawa, ponieważ nie powoduje negatywnych skutków dla podatników.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2016 r. poz. 1006) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji z chwilą przekazania go do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

Materia regulowana w projekcie rozporządzenia nie jest objęta prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia reguluje zagadnienia o charakterze techniczno-organizacyjnym, które pozostają w gestii państw członkowskich UE i nie podlegają harmonizacji.

Projekt rozporządzenia nie zawiera norm technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z czym nie podlega procedurze notyfikacji.

Anna Babińska
ekspert Służby Celnej
Wydział Dochodzeń
Departament Kontroli Celnej,
Podatkowej i Kontroli Gier
w Ministerstwie Finansów

tel.: +48 22 694 50 99
e-mail: anna.babinska@mf.gov.pl
04.01.2017 r.